

O B O W I A Ż E K **A L I M E N T A C Y J N Y** **poradnik prawny**

Poradnik wydany przez Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT

ul. Noniewicza 91, 16 – 400 Suwałki

tel./fax 87 565 02 58

e-mail: pryzmat@pryzmat.org.pl

www.pryzmat.org.pl

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

Zadanie publiczne współfinansowane
ze środków otrzymanych
z Miasta Suwałki.

Wstęp

Obowiązek alimentacyjny, który to powstaje w momencie nawiązania się określonych stosunków rodzinnych i wynika z pokrewieństwa albo więzów prawnych o charakterze rodzinnym, z którymi ustawodawca wiąże jego istnienie, polega na dostarczaniu środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania. Jest to obowiązek o charakterze osobistym zatem nie przechodzi on na spadkobierców zobowiązanego do świadczenia alimentacyjnego. Z uwagi na to, iż zdecydowaną większość świadczeń tego typu, stanowią alimenty płacone na dziecko, w niniejszym poradniku skupimy się na przedstawieniu tematu alimentacji na rzecz małoletnich dzieci.

1. Na czym polega obowiązek alimentacyjny?

Obowiązek alimentacyjny jest to obowiązek zapewnienia środków utrzymania (a w przypadku małoletnich również środków wychowania) osobom uprawnionym, najczęściej członkom rodziny, którzy nie są w stanie zaspokoić własnymi siłami swoich usprawiedliwionych potrzeb. Ten obowiązek dostarczenia środków utrzymania dotyczy więc osób, które nie są w stanie utrzymać się same albo znajdują się w niedostatku.

W większości przypadków taki obowiązek wynika z więzi i poczucia obowiązku pomiędzy członkami rodziny, którzy wzajemnie sobie pomagają. W przypadku braku zainteresowania, alimenty orzekane są na drodze sądowej. Obowiązek alimentacyjny jest obowiązkiem wzajemnym. Oznacza to, że osoby nim związane zobowiązane są do dostarczania sobie wzajemnie środków utrzymania, jeśli zaistnieją okoliczności wskazane przepisami prawa.

2. Osoby uprawnione i zobowiązane

Obowiązek płacenia alimentów spoczywa najczęściej na najbliższej rodzinie. Do świadczeń alimentacyjnych obowiązani są krewni w linii prostej oraz rodzeństwo, przy czym krewni bliższego rzędu są zobowiązani przed krewnymi dalszego rzędu. Obowiązek alimentacyjny jednego małżonka wobec drugiego po rozwiązaniu czy unieważnieniu małżeństwa albo po orzeczeniu separacji wyprzedza obowiązek krewnych tego drugiego małżonka. Z kolei od świadczeń alimentacyjnych dla rodzeństwa zobowiązany może się uchylić, jeżeli są one połączone z nadmiernym

uszczerbkiem dla niego lub dla jego najbliższej rodziny. Należy pamiętać, że obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności (np. osoba taka zmarła) albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Przykładowo – prawo dopuszcza możliwość uzyskania alimentów od dalszych krewnych dziecka, nie tylko od rodziców. W tym wypadku zobowiązanymi mogą być także dziadkowie, tj. krewni dziecka w linii prostej.

Obowiązek alimentacyjny rodziców powstaje także wobec ich dzieci pochodzących z nieformalnego związku. Jest on bezwarunkowy w wypadku matki, natomiast w przypadku ojca powstaje zasadniczo dopiero po dokonaniu przez niego czynności uznania dziecka bądź po wydaniu przez sąd orzeczenia o ustaleniu ojcostwa (w razie dochodzenia ustalenia ojcostwa roszczenia majątkowe z nim związane mogą być dochodzone łącznie). Ojciec niebędący mężem matki obowiązany jest przyczynić się w rozmiarze odpowiadającym okolicznościom do pokrycia wydatków związanych z ciążą i porodem oraz kosztów trzymiesięcznego utrzymania matki w okresie porodu. Z ważnych powodów matka może żądać udziału ojca w kosztach swego utrzymania przez czas dłuższy niż trzy miesiące. Jeżeli wskutek ciąży lub porodu matka poniosła inne konieczne wydatki albo szczególne straty majątkowe, może ona żądać, ażeby ojciec pokrył odpowiednią część tych wydatków lub strat. Roszczenia powyższe przysługują matce także w wypadku, gdy dziecko urodziło się nieżywe.

Rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka do momentu, gdy dziecko nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. W pozostałych przypadkach obowiązek alimentacyjny powstaje tylko w sytuacji, gdy po stronie uprawnionego wystąpił niedostatek, a więc niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb z uwzględnieniem aktualnej sytuacji społecznej, zdrowotnej itp. Obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania nie obejmuje świadczeń, które nie służą zaspokajaniu bieżących i usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego.

Rodzice mogą uchylić się od płacenia alimentów jedynie względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym uszczerbkiem dla nich lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się.

Nie dotyczy to obowiązków rodziców względem ich małoletniego dziecka. W tym wypadku rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Obowiązani są dzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. W pozostałych wypadkach (np. obowiązek wobec rodzeństwa, dziadków) uprawnionym do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Jednakże zobowiązany może uchylić się od płacenia alimentów uprawnionemu, jeżeli żądanie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Alimenty przysługują także małżonkom po rozwodzie, po unieważnieniu małżeństwa i w czasie separacji. Kwestią zasadniczą w tym wypadku jest jednak ustalenie osoby winnej rozpadu związku. Żadnych roszczeń nie może mieć oczywiście osoba, która została uznana za jedynie winną. Jeśli sąd nie orzekł winnych lub jeśli wina leży po stronie obydwu małżonków, sytuacja jest analogiczna do roszczeń pomiędzy krewnymi. Osoba skarżąca powinna udowodnić, że żyje w niedostatku. W sytuacji, gdy osoba niewinna żąda alimentów od osoby winnej, nie ma obowiązku udowodnienia, że popadła w niedostatek. Winny małżonek powinien zapobiec pogorszeniu sytuacji majątkowej osoby poszkodowanej. Obowiązek alimentacyjny pomiędzy byłymi małżonkami wygasa po pięciu latach od orzeczenia rozwodu lub jeśli osoba uprawniona zawrze nowy związek małżeński. Nie dotyczy to sytuacji, w której zobowiązanym do płacenia jest osoba winna lub współwinna.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 133. [Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka]

§ 1. Rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

§ 2. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku.

§ 3. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

3. Zakres obowiązku alimentacyjnego

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego do płacenia alimentów. W stosunku do dziecka, które nie jest się jeszcze w stanie

utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej, może polegać w całości lub części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie osoby uprawnionej.

Nie ma zdefiniowanego katalogu usprawiedliwionych potrzeb, w związku z czym może być on bardzo rozległy. W każdym przypadku będą brane pod uwagę okoliczności dotyczące danego zindywidualizowanego przypadku. Alimenty zależą od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Okoliczność, że zobowiązany do płacenia alimentów jest osobą bezrobotną, nie ma wpływu na ustalenie obowiązku alimentacyjnego wobec jego dziecka. Jak wynika z orzecznictwa sądowego, na zakres możliwości zarobkowych zobowiązanego składają się nie tylko faktycznie osiągnięte przez niego dochody (w tym brane jest pod uwagę m.in. otrzymywanie wsparcia od pomocy społecznej, dochody z pracy doraźnej, dorywczej), ale także i te zarobki lub zyski, które mógłby osiągnąć przy dołożeniu należytej staranności i wykorzystaniu posiadanych sił i kwalifikacji, ale ich nie uzyskuje z przyczyn, które nie zasługują na usprawiedliwienie.

Z uwagi na sytuacje, w których zobowiązany mógłby celowo wyzbywać się majątku, przepisy wskazują, iż nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany sytuacji majątkowej zobowiązanego, który bez ważnego powodu w ciągu 3 lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych zrzekł się prawa majątkowego, zatrudnienia (ew. zmiany na niżej opłacane) albo dopuścił się utraty majątku.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 135. [Zakres świadczeń alimentacyjnych]

§ 1. Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

§ 2. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

§ 3. Na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają:

- 1) świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 i 875), podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji;
- 2) świadczenia, wydatki i inne środki finansowe związane z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 3) świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy

państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407);
4) świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111);
5) rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. poz. 303).

4. Pozew o alimenty

Konstrukcja pozwu alimentacyjnego powinna zawierać niezbędne informacje potrzebne do tego by orzeczenie zobowiązania nie pozostawiało wątpliwości.

Wzór pozwu o alimenty na rzecz małoletniego dziecka

Suwałki, dnia 1 marca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach
III Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. Waryńskiego 45
16 – 400 Suwałki

Powód:

Małoletnia Ewelina Konopka
PESEL 07320700659
reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową
Joannę Konopkę,
zam. ul. Słoneczna 15, 16-400 Suwałki
tel. 888 888 999

Pozwany:

Wojciech Konopka
zam. ul. Słoneczna 15, 16-400 Suwałki

Wartość przedmiotu sporu: 7200,00 złotych

(Wysokość alimentów jakich się żąda x 12 = kwota stanowiąca wartość przedmiotu sporu)

POZEW

o alimenty na rzecz małoletniego dziecka

W imieniu małoletniej wnoszę o:

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej Alicji Konopki urodzonej 7 grudnia 2020r. w Suwałkach tytułem alimentów po 600 (słownie: sześćset) złotych miesięcznie, płatnych z góry za pośrednictwem Joanny Konopki jako ustawowej przedstawicielki małoletniego z góry do 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi

- odsetkami od dnia płatności każdej raty począwszy od dnia 1 marca 2021 r.;
2. dopuszczenie dowodów wymienionych w treści uzasadnienia na okoliczności tamże wskazane;
 3. zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej powódki kosztów procesu według norm przepisanych;
 4. nadanie wyrokowi w części zasądzającej roszczenie wymienione w pkt. 1 rygoru natychmiastowej wykonalności.

Ponadto wnoszę o:

1. niewyznaczanie posiedzenia przygotowawczego, a w razie gdyby jednak zostało ono wyznaczone, wnoszę o zwolnienie powódki z obowiązku stawienia się na posiedzenie przygotowawcze, nadto o przeprowadzenie posiedzenia przygotowawczego także pod nieobecność powódki;
2. przeprowadzenie rozprawy także podczas nieobecności powódki;
3. wydanie wyroku zaocznego w przypadku nieusprawiedliwionego niestawiennictwa pozwanego.

Informuję, iż zgodnie z art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c., nie podejmowano prób mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, z uwagi na brak chęci porozumienia ze strony pozwanego.

Uzasadnienie

Małoletnia powódka Ewelina jest dzieckiem urodzonym z małżeństwa Joanny i Wojciecha Konopków, urodzona 7 grudnia 2020 roku w Suwałkach.

Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej powódki

Pozwany po wielu konfliktach z matką małoletniej powódki opuścił wspólne miejsce zamieszkania i zaprzestał widywania się z córką, jak również zaniechał regularnego płacenia środków finansowych na jej rzecz.

Świadczenie alimentacyjne w kwocie dochodzonej pozwem pozostaje w zgodzie z uzasadnionymi potrzebami małoletniej oraz zarobkowymi możliwościami pozwanego. Z uwagi na to, że to matka ponosi trud wychowania dziecka oraz ze względu na różnice dochodów pozwanego i powódki, należy przyjąć, że wskazana kwota odpowiada udziałowi, jaki powinien pozwany ponieść w kosztach utrzymania dziecka. Z uwagi na dziecka wiek konieczne są teraz dość duże środki finansowe. Jest to małe dziecko, które wymaga z uwagi na swój rozwój odpowiednich środków higienicznych, specjalnego żywienia, odzieży, środków leczniczych, obuwia a także wózka, łóżeczka czy zabawek. Wydatki obejmują m.in. żywienia (.....zł miesięcznie), odzież (ok. zł miesięcznie), środki higieniczne (.....zł miesięcznie), leki 9.....zł miesięcznie), zabawki, przejazdy do rodziny i znajomych itp.

(W tym miejscu należy wymienić wszystkie wydatki, które matka ponosi na dziecko)

Matka powódki nie posiada wiadomości, co robi pozwany i czy gdzieś jest zatrudniony. Ma jednak on dobry zawód mechanika samochodowego i ostatnio przed wyprowadzeniem się z powodzeniem prowadził w ramach działalności gospodarczej własny

zakład samochodowy.

Obecnie cały ciężar utrzymania i wychowania dziecka Eweliny Konopki spoczywa na jej matce Joannie Konopka, która pracuje w Przedsiębiorstwie Usługowym „Kamix” na stanowisku sprzedawczynie i zarabia średnio złotych miesięcznie netto.

Dowód: zaświadczenie o zarobkach matki małoletniej

Zasadność łożenia na rzecz małoletniej powódki przez pozwanego nie budzi wątpliwości w okolicznościach sprawy. Istotnym jest, że pozwany nie przyczynia się aktualnie do zaspokojenia potrzeb dziecka także poprzez osobiste starania o jej wychowanie. Będąc ojcem małoletniego dziecka winien przyjąć na siebie wszelkie wynikające stąd konsekwencje, w tym również obowiązek łożenia na jej utrzymanie. Skoro pozwany nie bierze osobistego udziału w staraniach związanych z jego wychowaniem, to winien brać udział w kosztach jej utrzymania w kwocie dochodzonej pozwem.

Z powyższym względów żądanie pozwu jest uzasadnione.

Joanna Konopka
(własnoręczny podpis)

Załączniki:

- odpis aktu urodzenia małoletniej powódki,
- zaświadczenie o zarobkach Joanny Konopki,
- odpis pozwu i załączników.

UWAGA:

- w piśmie musimy podać wartość przedmiotu sporu; obliczamy ją w ten sposób, że miesięczną kwotę alimentów mnożymy przez 12 miesięcy; w powyższym przykładzie powódka stara się o 600 zł alimentów x 12 miesięcy = 7 200,00 zł,
- pismo należy złożyć do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego lub na miejsce jego pobytu (jeśli pozwany nie ma stałego miejsca zamieszkania w Polsce); możemy je wysłać listem poleconym lub złożyć osobiście w biurze podawczym, które znajduje się w każdym sądzie,
- pozew składamy w dwóch egzemplarzach – jeden dla sądu i jeden dla pozwanego; warto również sporządzić jeden egzemplarz dla siebie i zatrzymać go w domu,
- pismo nie podlega opłacie sądowej.

5. Podwyższenie lub obniżenie alimentów

W razie zmiany okoliczności można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana taka może być spowodowana zmniejszeniem lub podwyższeniem zarobków, jak i zmianami, które zaszły w życiu od wydania ostatniego prawomocnego wyroku alimentacyjnego (np. nastąpiło zwiększenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego w związku z chorobą małoletniego lub istotne zmniejszenie albo ustanie możliwości zarobkowych

zobowiązane).

Powództwo o zmianę jest uwzględniane jednak dopiero od chwili zmiany okoliczności i tylko wówczas, gdy zmiana jest rzeczywiście istotna. W każdym jednak przypadku sąd będzie brał pod uwagę konkretną sytuację uprawnionego i zobowiązanego, ich warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego.

Zmiana dotychczasowego zakresu obowiązku alimentacyjnego następuje bądź na mocy orzeczenia sądu, bądź też na podstawie umowy zawartej pomiędzy zobowiązanym a uprawnionym. Zmiana wyroku lub umowy może również polegać na stwierdzeniu ustania obowiązku alimentacyjnego z powodu braku jednej z przesłanek uzasadniających ten obowiązek.

Z pozwem o podwyższenie lub obniżenie alimentów może wystąpić zarówno osoba zobowiązana do płacenia alimentów jak i ta, która alimenty otrzymuje.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 138. [Zmiana orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego]

W razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Wzór pozwu o podwyższenie alimentów

Suwałki, dnia 1 marca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach
III Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. Waryńskiego 45
16 – 400 Suwałki

Powódka:

Patrycja Nowalik (małoletnia)
PESEL 07320700659
reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową
Annę Nowalik
zam. ul. Kaktusowa 5 m. 29, 16-400 Suwałki
tel. 444 888 999

Pozwany:

Wojciech Nowalik
zam. Kapucyny 12, 16-402 Suwałki

Wartość przedmiotu sporu: 2 400,00 złotych

Słownie: dwa tysiące czterysta złotych.

(Wysokość podwyższanych alimentów, jakich się żąda, x 12 = kwota stanowiąca wartość przedmiotu sporu)

POZEW o podwyższenie alimentów

Działając jako przedstawicielka ustawowa małoletniej Patrycji Nowalik, wnoszę o:

1. podwyższenie zasądzonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z 23 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. III RC 20/15 świadczenia alimentacyjnego od pozwanego Wojciecha Nowalika na rzecz małoletniej powódki Patrycji Nowalik z kwoty 400 zł (słownie: czterystu złotych) miesięcznie do kwoty 600 zł (słownie: sześciuset złotych) miesięcznie płatnej do dnia 10 każdego bieżącego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w wypadku zwłoki w płatności, do rąk matki Anny Nowalik jako przedstawiciela ustawowego powódki, począwszy od 1 marca 2021 r.;
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

Ponadto wnoszę o:

1. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów wymienionych w treści uzasadnienia na fakty i okoliczności tamże wskazane;
2. nadanie wyrokowi w części zasądzonej roszczenie wymienione w pkt. 1 rygoru natychmiastowej wykonalności;
3. niewyznaczenie posiedzenia przygotowawczego, a w razie gdyby jednak zostało ono wyznaczone, wnoszę o zwolnienie powódki z obowiązku stawienia się na posiedzenie przygotowawcze, nadto o przeprowadzenie posiedzenia przygotowawczego także pod nieobecność powódki;
4. przeprowadzenie rozprawy także podczas nieobecności powódki;
5. wydanie wyroku zaocznego, opatrzonego rygiorem natychmiastowej wykonalności, w przypadku zaistnienia przesłanek wskazanych w art. 339 k.p.c.

Na zasadzie art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. oświadczam, że strony nie podjęły próby mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, ponieważ na obecnym etapie pozwany nie jest zainteresowany polubownym rozwiązaniem sporu.

Uzasadnienie

Prawomocnym wyrokiem z dnia 23 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy w Suwałkach zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej córki Patrycji Nowalik alimenty w kwocie 400 zł miesięcznie.

Dowód: opis wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 23 lipca 2015 r. w sprawie o sygn. akt III RC 20/15

Z uwagi na upływ czasu od zasądzenia alimentów w 2015 r. a tym samym także z uwagi na coraz bardziej zwiększające się potrzeby dorastającej 15-letniej córki, zasadnym jest podwyższenie ustalonych 8 lat temu alimentów. Zdaniem matki małoletniej, na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb córki niezbędna od pozwanego jest potrzebna znacznie wyższa kwota niż ta, która została zasądzona w 2012 roku. Wskazana kwota podwyżki jest adekwatna do potrzeb małoletniej, której dorastanie wymusza konieczność

ponoszenia znacznie większych wydatków na jej utrzymanie i wychowanie niż dotychczas. W ramach tych środków konieczne są środki, które przeznaczone są na jej wyżywienie, odzież, obuwie, leczenie, środki higieniczne, przejazdy, kieszonkowe, fryzjera itd. Małoletnia uczęszcza do I klasy liceum ogólnokształcącego ucząc się na kierunku ekonomicznym. Podejmowana nauka i zajęcia pozalekcyjne generują koszty związane z zakupem podręczników szkolnych, artykułów biurowych i piśmienniczych oraz szkolnego obuwia i odzieży. Na uwagę mieć także należy rozwój psychofizyczny małej, potrzebę zabawy, wypoczynku oraz posiadania kieszonkowego, które jest w tym wypadku jak najbardziej zrozumiałe. Ponadto córka kolegując się z koleżankami i kolegami zapraszana jest także na imprezy urodzinowe swoich rówieśników, co powoduje konieczność kupna prezentów urodzinowych. Małoletnia korzysta prywatnie dwa razy w tygodniu z korepetycji z matematyki.

Przykładowe wydatki na powódkę obejmujące odzież, obuwie, środki higieniczne, leki itp. wynoszą: wyżywienie (..... zł), odzież i obuwie (..... zł), środki higieniczne i kosmetyczne (..... zł), fryzjer (..... zł), kieszonkowe (..... zł), korepetycje, zajęcia dodatkowe (..... zł).

(W tym miejscu uzasadniamy podwyższenie alimentów – w szczególności opisujemy w jaki sposób wzrosły potrzeby osoby uprawnionej do alimentów)

Matka małej pracuje i z tego tytułu osiąga wynagrodzenie w wysokości ok.zł miesięcznie.

Dowód: odpis wydruku z wynagrodzeniem

Nastąpił też zasadniczy wzrost dochodów pozwanego, który prowadzi własną działalność gospodarczą.

Dochodzona kwota jest zatem umiarkowana i proporcjonalna zarówno do usprawiedliwionych potrzeb małej jak i możliwości zarobkowych oraz majątkowych pozwanego. Małoletnia z uwagi na swój wiek wymaga stałego ponoszenia kosztów na swe utrzymanie i wychowanie a jej ojciec winien realnie partycypować w tych kosztach. Pozwany będąc ojcem małej powódki przyjął na siebie wszelkie wynikające stąd konsekwencje, w tym również obowiązek łożenia na jej utrzymanie.

Wobec powyższego żądanie wyrażone w pozwie o podwyższenie alimentów, są w pełni uzasadnione.

Z tych względów, wnoszę jak na wstępie.

Anna Nowalik
(własnoręczny podpis)

Załączniki:

- odpis pisma,
- odpis pozwu i kserokopie załączników.

(Tu wymieniamy wszystkie dokumenty, który załączyliśmy do pozwu)

UWAGA:

- w piśmie musimy podać wartość przedmiotu sporu (obliczamy ją w ten sposób, że mnożymy razy 12 miesięcy różnicę między alimentami przed podwyższeniem i po podwyższeniu; w powyższym przykładzie powódka stara się o podwyższenie alimentów z kwoty 400 zł do kwoty 600 zł – różnica wynosi więc 200 zł; mnożymy więc 200 zł x 12 miesięcy i to daje nam 2 400,00 zł wartości przedmiotu sporu),
- pismo należy złożyć do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego lub na miejsce jego pobytu (jeśli pozwany nie ma stałego

- miejsca zamieszkania w Polsce); możemy je wysłać listem poleconym lub złożyć osobiście w biurze podawczym, które znajduje się w każdym sądzie,
- pozew składamy w dwóch egzemplarzach – jeden dla sądu i jeden dla pozwanego; warto również sporządzić jeden egzemplarz dla siebie i zatrzymać go w domu,
 - pismo nie podlega opłacie sądowej.

6. Przedawnienie roszczeń alimentacyjnych

Roszczenia o świadczenia alimentacyjne przedawniają się z upływem lat trzech. Nie oznacza to jednak utraty prawa do żądania alimentów, a jedynie możliwość uchylenia się zobowiązanego od świadczeń za wcześniejszy okres. Niezaspokojone potrzeby uprawnionego z czasu przed wniesieniem powództwa o alimenty sąd uwzględnia, zasądając odpowiednią sumę pieniężną (w uzasadnionych wypadkach sąd może rozłożyć zasądzone świadczenie na raty).

Od roszczenia o świadczenie alimentacyjne należy odróżnić prawo do alimentacji. Te ostatnie utrzymuje się w przypadku dziecka względem rodziców od urodzenia dziecka do momentu osiągnięcia samodzielności życiowej, a w przypadku innych osób uprawnionych – przez cały czas pozostawania w niedostatku.

7. Co zrobić w przypadku, gdy zobowiązany nie płaci zasądzonych alimentów?

W przypadku, gdy zobowiązany do płacenia alimentów nie wykonuje zobowiązania w orzeczonej wysokości i terminie, możliwe jest wszczęcie przez osobę uprawnioną postępowania egzekucyjnego. Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy, w tym przypadku tytuł egzekucyjny zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Komornik związany wnioskiem egzekucyjnym wierzyciela (osoby uprawnionej do otrzymywania alimentów) jest zobowiązany wszczęć i prowadzić postępowanie egzekucyjne zgodnie z wnioskiem wierzyciela i złożonym wyrokiem lub postanowieniem zaopatrzonym w klauzulę wykonalności. W przypadku powstania zastrzeżeń co do podjętych czynności komornika, możliwe jest wniesienie skargi na dane czynności do sądu rejonowego, przy którym działa komornik w terminie tygodniowym od daty podjętej czynności.

8. Sankcje karne za niepłacenie zasądzonych alimentów

Uchylenie się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi

równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 naraża osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Ściganie przestępstwa niealimentacji następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego. Jeżeli pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, ściganie odbywa się z urzędu. Odbycie kary pozbawienia wolności orzeczonej za uchylanie się od wypełniania obowiązku alimentacji nie zwalnia zobowiązanego od płacenia alimentów tak bieżących, jak i zaległych.

Kodeks karny

Art. 209. [Niealimentacja]

§ 1. Kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 naraża osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego.

§ 3. Jeżeli pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a odbywa się z urzędu.

§ 4. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1, który nie później niż przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego uiścił w całości zaległe alimenty.

§ 5. Sąd odstępuje od wymierzenia kary, jeżeli nie później niż przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego sprawca przestępstwa określonego w § 1a uiścił w całości zaległe alimenty, chyba że wina i społeczna szkodliwość czynu przemawiają przeciwko odstąpieniu od wymierzenia kary.

9. Fundusz Alimentacyjny

Osoby, które nie mogą wyegzekwować alimentów, mogą liczyć na pomoc państwa. Reguluje to ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (DzU z 2020, poz. 808 ze zm.). Celem funduszu alimentacyjnego jest udzielenie finansowego wsparcia dla osób, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej na skutek bezczynności egzekucji alimentów od osób zobowiązanych do ich płacenia.

Pomoc z funduszu przysługuje osobie uprawnionej do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego (zasądzenie alimentów przez sąd lub zawarcie ugody przed sądem lub mediatorem) w przypadku bezskuteczności egzekucji. **Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję**, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych w kwocie aktualnie zasądzonych alimentów, do ukończenia przez nią 18 roku życia albo do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się w szkole lub szkole wyższej. Jeżeli osoba uprawniona legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, świadczenie będzie jej wypłacane bezterminowo. Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu: braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika lub braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

UWAGA:

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Aby nabyć prawo do świadczenia z funduszu dziecko, które ma zasądzone alimenty, nie musi być wychowywane przez rodzica samotnie. Prawo do świadczenia przysługuje też na dzieci wychowywane przez rodzica, który zawarł kolejny związek

małżeński, żyje w nieformalnym związku lub mąż (żona) nie płaci zasądzonych alimentów. **Warunkiem uzyskania świadczenia jest uzyskiwanie określonego dochodu na osobę w rodzinie. Kwota ta wynosi obecnie 900 zł.** W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę 900 zł, o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego przysługuje **w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny** w przeliczeniu na osobę w rodzinie (zasada „złotówka za złotówkę”). W przypadku gdy wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej **będzie niższa niż 100 zł**, świadczenie to nie przysługuje. Przy ustalaniu dochodu na osobę w rodzinie do składu rodziny wlicza się rodziców uprawnionego do alimentów, małżonka rodzica osoby uprawnionej oraz osobę, z którą rodzic osoby uprawnionej wychowuje wspólne dziecko (np. konkubenta). Gdy członek rodziny przebywa w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, nie wlicza się go do ustalania dochodu rodziny.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże **nie wyższej niż 500 zł miesięcznie**. Ustawodawca określił również sytuacje, w których świadczenia z funduszu nie przysługują. Ma to miejsce w sytuacji, w której osoba uprawniona została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej. Wyплаты zostaną wstrzymane także wtedy, gdy jest pełnoletnia i posiada własne dziecko, czy zawarła związek małżeński.

Gdy egzekucja zobowiązań alimentacyjnych jest bezskuteczna, osoba uprawniona do otrzymywania tego świadczenia występuje z wnioskiem do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na swoje miejsce zamieszkania. Specjalny druk wniosku możemy otrzymać w urzędzie gminy, urzędzie miasta lub w ośrodkach pomocy społecznej.

Prawo do świadczenia jest prawem okresowym wypłacanym w okresach miesięcznych. Ustala się je na tzw. okres świadczeniowy, począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek. **Okres wypłat alimentów z funduszu trwa 12 miesięcy od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku.**

Przepisy prawne przewidują przypadki, w których przyznane świadczenie

podlega zawieszeniu. Do przyczyn tych należy zaliczyć:

- otrzymywanie alimentów w pełnej wysokości;
- odmówienie udzielenia lub nieudzielenie, w wyznaczonym terminie, wyjaśnień co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń;
- odmowa udzielenia organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji lub udzielenie informacji nieprawdziwych;
- niepodejmowanie świadczeń przez 3 kolejne miesiące kalendarzowe.

W przypadku wyłudzenia świadczenia z funduszu przez osobę nieuprawnioną, przewiduje się zwrot nienależnie pobranego świadczenia wraz z odsetkami oraz sankcję w postaci pozbawienia świadczenia na kolejne trzy miesiące.

**W przypadku pytań lub chęci uzyskania porady
prawnej lub skorzystania z mediacji zachęcamy do
skorzystania z pomocy prawników i mediatorów
udzielających wsparcia na terenie Suwałk.**

NIEODPŁATNA
POMOC PRAWNA I MEDIACJA
W MIEŚCIE SUWAŁKI

DLA KOGO?

Pomoc przysługuje osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku.

JAKI JEST ZAKRES POMOCY?

- ✓ poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym lub sądownoadministracyjnym
 - ✓ wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego
- ✓ przygotowanie projektu pisma, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądownoadministracyjnym
- ✓ nieodpłatna mediacja (rozwiązywanie konfliktów, w której uczestnicy przy wsparciu niezależnego i bezstronnego mediatora poszukują najlepszych dla siebie rozwiązań)
- ✓ sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań

GDZIE I KIEDY?

1 punkt prowadzony przez adwokatów i radców prawnych

16 – 400 Suwałki, ul. Filipowska 20B

poniedziałek - godz. 7.30 – 11.30

wtorek - godz. 7.30 – 11.30
środa - godz. 15.30 – 19.30
czwartek - godz. 7.30 – 11.30
piątek - godz. 7.30 – 11.30

2 punkty prowadzone przez adwokatów i radców prawnych

Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat”

16 – 400 Suwałki, ul. Kościuszki 71

poniedziałek - godz. 12.00 – 20.00

wtorek - godz. 12.00 – 20.00

środa - godz. 8.00 – 16.00

czwartek - godz. 8.00 – 16.00

piątek - godz. 8.00 – 16.00

JAK SIĘ ZAPISAĆ?

- ✓ Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej i mediacji odbywa się według kolejności zgłoszeń, po umówieniu terminu wizyty.
- ✓ Zgłoszenia można dokonać telefonicznie pod numerem telefonu: 87 562 82 22 czynnym w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Suwałkach.
 - ✓ Udzielanie pomocy odbywa się według kolejności zgłoszeń.
- ✓ Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie lub przez telefon i Internet.
- ✓ Osoba udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej, po otrzymaniu z Urzędu Miejskiego danych kontaktowych osoby uprawnionej, porozumiewa się z nią w umówionym terminie.

ZAPRASZAMY!

Poradnik wydany przez Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT

ul. Noniewicza 91, 16 – 400 Suwałki

tel./fax 87 565 02 58

e-mail: pryzmat@pryzmat.org.pl

www.pryzmat.org.pl

Zadanie publiczne współfinansowane
ze środków otrzymanych
z Miasta Suwałki.

